

10.11 מודל מושגים

תמצת וערך מתוך BABOK : איציק סיון

10.11.1 מטרה

מודל מושגים משמש לארגון אוצר המילים העסקי הנדרש לתקשר באופן עקבי ויסודי את הידע של התחום.

10.11.2 תיאור

מודל מושגים מתחיל עם מילון מונחים, אשר מתמקד בדרך כלל בשמות עצם, שהם הליבה של התחום.

מודל מושגים שם דגש על איכות גבוהה, הגדרות עצמאיות ללא נתונים או תלות ביישום. מודל מושגים שם דגש על אוצר מילים עשיר.

מודל מושגים מזהה את הבחירה הנכונה של המונחים לשימוש בתקשורת, כולל כל מידע הניתוח העסקי. זה חשוב במיוחד היכן שנדרש דיוק גבוה ואבחנות עדינות.

מודל מושגים יכול להיות יעיל כאשר:

- הארגון מבקש לארגן, לשמור, לבנות, לנהל, ולתקשר את ידע הליבה
- הפרויקט מבוסס על מספר רב של חוקים עסקיים,
- יש התנגדות מצד בעלי העניין לשימוש במודלים טכניים כגון מודלים נתונים, דיאגרמות מחלקות
- נדרשים פתרונות חדשניים בעת תכנון מחדש של תהליכים עסקיים או היבטים אחרים של יכולת עסקית
- הארגון עומד בפני אתגרים של תאימות רגולטורית

מודל מושגים שונה ממודל נתונים. המטרה של מודל מושגים היא תמיכה בביטויים של משפטי שפה טבעית, ולספק להם סמנטיקה. מודלים של מושגים אינם מיועדים לאחד, לקודד ולפשט נתונים. לכן אוצר המילים הכלול במודל מושגים עשיר הרבה יותר, ומתאים לתחומים עתירי ידע. מודלים של מושגים מוצגים לעתים קרובות באופן גרפי.

10.11.3 אלמנטים

1. מושגי שמות עצם

המושגים הבסיסיים ביותר במודל מושגים הם מושגי שמות עצם של התחום

2. מושגי פעלים

מושגי הפועל מספקים קשרים מבניים בסיסיים בין מושגי עצם. מושגי פעלים מקבלים פירוש סטנדרטי, ולכן הם יכולים לשמש הפניה חד משמעית. המלים האלה לבדן אינן בהכרח משפטיים; אלא הם אבני הבניין של משפטים (כגון הצהרות של חוקים עסקיים). לפעמים מושגים של הפועל נגזרים, מוסקים או מחושבים על פי כללי הגדרה. כך בונים ידע או מידע חדש מעובדות בסיסיות יותר.

3. חיבורים אחרים

מכיוון שמודלים של מושגים חייבים לתמוך במשמעות עשירה (סמנטיקה), סוגים אחרים של חיבורים סטנדרטיים משמשים מלבד מושגים של הפועל. אלה כוללים אך אינם מוגבלים ל:

• חלוקה לאשכולות(קטגוריות)

• סיווגים

• חיבורים חלקיים (חלקיים)

• תפקידים.

10.11.4 שיקולי שימוש

1. חוזקות

- מספק דרך ידידותית לעסקים לתקשר עם בעלי העניין על משמעויות מדויקות ואבחנות עדינות.
- עצמאי, אוצר המילים אינו מוגבל על ידי מודל נתונים טכני
- שימושי מאוד עבור עובדי הצווארון הלבן שנדרשים לידע עשיר ותהליכים עסקיים עמוסי החלטות.
- מסייע להבטיח כי מספר רב של חוקים עסקיים וטבלאות החלטה מורכבות הם ינוסחו ללא עמימות ללא סתירות פנימיות

2. מגבלות

- עשוי להציב ציפיות גבוהות מידי לגבי כמה אינטגרציה המבוססת על סמנטיקה עסקית ניתן להשיג בהתראה קצרה יחסית.
- דורש מיומנות מיוחדת המבוססת על היכולת לחשוב בצורה מופשטת ולא פרוצדורלית על ידע
- מיקוד על ידע וחוקים עשוי להיות זר לבעלי העניין.
- נדרשים כלים לתמיכה בזמן אמת בעת כתיבת חוקים עסקיים, דרישות, וצורות אחרות של תקשורת עסקית.